

Colecția VASILE ONA JOTU

Viflaiemul din Slatina

În Slatina, peste Tisa, în Maramureșul din Transcarpatia, de Crăciun se umblă cu Viflaimul. Umblă feciorii, dar și bărbați, cu Viflaimul din 24 de personaje. Umblă și cei mai tineri, dar cu o formă prescurtată, având doar 12 personaje.

Personaje:

- Iosif
- Maria
- Vestitorul
- Îngerul
- Izachar
- Judecătorul
- Action
- Coridon
- Miron
- Lucifer
- Inspectorul
- Ispravnicul
- Înșelătorul
- Sârsăilă
- Irod
- Baltazar
- Melchior
- Gașpar
- Arhireul
- Fruntașul
- Mai marele Sinagogii
- Căpitanul 1
- Căpitanul 2
- Moartea

Remy Galtier: Irod între draci

VESTITORUL: intră singur în casă, are un toiag terminat sus cu cruce, mândru împodobit. Lovește cu toiagul de trei ori în podea și rostește:

Prea onorat Domn de casă, De cumva bine voiți
Din oameni persoană aleasă, Ceata noastră s-o primiți,
Io-s trimis ca vestitor Ea va face pomenire
De al meu poroncitor Despre-a lui Christos venire.

GAZDA:

Primim!

Actul I

Scena I

VESTITORUL cheamă ceata în casă. Aceștia intră cântând troparul
Nașterea Ta, Christoase, Dumnezeuule
Răsărit-a lumii lumina cunoștinței...

La mijloc este simbolul Bethleemului, o cutie în formă de bisericuță, în care se vede tabloul nașterii. La dreapta și la stânga se află Iosif și Maria, precum și celelalte personaje.

**Drumu-i drept
Când ești treaz.**

Ce ce råde
Mese-ntinde,
Ce ce plânge
Le tăt strânge.
- Taci, tu, soră, nu mai plânge
Că-i vărsa lacrimi de sânge!
- Da' cum, soră, nu mi-oi plânge
C-am auzit pe tata
Că pe noi, soră, ne-a da
Pe una la răsărit
C-acolo-i locu sfințit,
Pe una la scăpătat
C-acolo-i locu curat.
Și noi, soră, ne-om vide
Când a face plopu pere
Și răchita vișinele
Ș-om mânca, soră, din ele.
1968

2333

Mulțămnițură

Mă uitai în iest corn de masă,
Văzui o sticlă frumoasă,
Gătată cu flori de mac -
Poate că-i bună de leac.
De-aș ști că-i bună de leac
M-aș uita la ea cu drag.
Afară plouă de cură -
Mă bat stropii peste gură;
De-ar fi stropii de pălincă
N-aș ave bai să mă-nece
Că și de m-ar îneca
Tot mai bine-aș colinda.
1969

Colecția MIHAI ROGOJAN

Corinde din Cetățele

2334

Albu-i dealu, de ce-i alb

Albu-i dealu, de ce-i alb,
Albu-i dealu de omăt,
Dar acela nu-i omăt,
Acele-s oile mele.
Da' la ele cine șede?
Șede Petru, bun bărbat,
Șede-n cârjă răzâmat,
Blastămându-și oile:
- O, mânca-v-ar luptii, oi,
De când umblu după voi
Am albit pe cap ca voi,
Barba-mi bate genunții,
Mustețile umerii.
Strigă oaia pistrioaia:
- Taci, Petre, nu blăstâma
Că și noi te-om dăru -
La Crăciun cu-un cojoc bun,

La Sânjorz cu-un miel frumos,
La Păștițe cu jântițe,
La Rusale-o urdă mare,
La Sâmpetru-o fost bugătu.

De la Dionisie Costin, 76 ani, 1977.

Colecția VETURIA ROGOJAN

Corinde din Cetățele

2335

Cel boier bogat

Cel boier bogat
De ce s-o rugat
Dumnezeu i-o dat
Pomi și-o rășădit
Cu mere de-argint.
Vântu trăgăna,
Merele ptica,
Gazda le strângé
Și le trimité
P-on fecior de-a lui
La poartă de rai,
La fete de crai.
Luna-n drum le-o stat,
Frumos l-o-ntrebat:
- Cine vi le-o dat?
- Noi le-am cumpărat
De la Sfântu Soare
Cu mare rugare.

De la Febronia Băile, 77 ani, 1981

2336

Pe dealu cu stânenii

Pe dealu cu stânenii
Mândru-și ară plugarii,
Da' nu-și ară ca unu,
Ca unu, ca Onuțu
Că c-o mână boii-și mână,
Cu una-mpleté cunună.
Cu una flori își culege,
Nu culege, că le-alege
Tăt de-acele mnerăuță
Cum le place la drăguță.
Când era de cătră sară
O re veste îi pticară
Că-i beteagă drăguța -
Da' nu-i beteagă ca una,
Ca una ca Marișca
Că o-ntorc cu scândura
Ș-o-adapă cu lingura.
Pe la ié cum să mă duc,
De mâncare ce să-i duc?
I-oi lua ptită de un ban
Să-i fie-nt-aiesta an,
I-oi lua ptită de o graiță
Să-i fie p-a ei viață.
Du-te dor cu dorurile

Remy Galtier: "Îngeri" cu bisericuța, la "Viflaim"

MARIA se uită unde este icoană în casă, se pune în genunchi și se roagă.

ÎNGERUL se apropie și zice:

Bucură-Te, Preacurată,
De păcate nepătată,
Marie, plină de dar,
Căci la Domnul ai mult har.
MARIA

Cine te numești a fi
Și cum ai venit aci?
De la care regiune
Îmi aduci închinăciune?
Mă tem că te lingușești
Când Mie așa-m vorbești,
Deci, spune-M adevărat,
De ce Domn ai cuvântat!

ÎNGERUL

Eu sunt Înger Serafim,
Dumnezeu mi-a zis să vin
Să-Ți aduc o mare știre
Despre-a lui Christos venire
Și a lumii mântuire.
Tu vei naște pe Cuvântul
Care a făcut pământul,
Cel de îngeri lăudat,
De oameni Iisus chemat.
Fiul lui David se va zice
Și pe om o să-l ridice
Din moartea păcatului,
Din adâncul iadului.
Deci, Tu, cea plină de dar,
Nu Te spăimânta-n zadar
Căci duh sfânt Te va umbri,
Mamă Domnului vei fi.

MARIA

Această făgăduință
Mie Mi-e cu neputință
Căci Eu Mi-am propus odată
Că voi să rămân tot fată
Cu nunta ne-mpreunată
Precum Domnu Mă cunoaște.
Și așa prunc cum voi naște?

ÎNGERUL

Acest lucru minunat
Dumnezeu Sfânt l-a lăsat
Și vei naște ne-ntinată
Fiu ce-a făcut lumea toată.
Mare taină negândită
Va fi prin Tine-implinită
Că se va naște din Tine
Unul din Sfânta Treime,
Tu vei naște și vei crește
Pe Cel ce lumea hrănește
Și-a făcut toate ce sunt
Sus în cer, jos pe pământ.
Îți spun, Marie, adevărat
Că îngerii s-au mirat
Cum o Vergură luminează
Va pe Dumnezeu să-L nască!

Scena II

IOSIF merge din țară, zice către Maria:

Marie, Sfântă, curată,
Știu că ești de viță naltă,
La sufklet ești umilită
Și de Dumnezeu iubită.
Eu încă-s un om sărman,
Tot din al lui David neam
Și nu cer în lume avere,
Fără-n Domnu mângăiere.
Un dar ceresc m-a-ndemnat
Și la Tine am intrat
Să Te rog să-mi fii soție
În această lume mie,
Să mă-nvăț de Tine eu
A ruga pe Dumnezeu.
Eu Ț-oi fi Ție sprijin
Pe acest pământ străin
Și mult ne vom bucura
Când pe Domnul vom ruga
Să fie-ndurat spre noi,
Să ne scape de nevoi.

MARIA

Iosif, a ta cuvântare
Mie-m face supărare
Căci Eu mi-am propus odată
Căci voi să rămân tot fată,
Cu nunta ne-mpreunată.

Merge moșul pe cărare
Cu căsuța în spinare.

Eu nu Ma voi mărita
Că-Mi place biserica
Mai mult ca toată lumea.
Vezi că lumea-i rău stricată,
Oamenimea-i blăstămată,
Nu roagă pe Dumnezeu,
Mai voioasă face rău.
Pentru-aceia mă depărt
De oameni, ca să nu-i văd
Până fac atâtea rele
Și plâng pentru ei cu jele.
De cumva tu te rogi bine
Lui Dumnezeu ca și mine
Ca să scape de satan
Pe toți pruncii lui Adam,
Eu ți-s soață în rugăciune
Și în alte fapte bune
Ce-s hrană sufletului
Și plăcute Domnului.

IOSIF

Văd, Marie preaiubită,
Că ești curată și sfântă
Și darul Domnului înalt
La inimă Ți-e-neuibat.
Deci mă rog cu osârdie
Fii-mi înger scutitor mie,
Să mă-nvăț de Tine, eu,
A ruga pe Dumnezeu.

MARIA

Iosife, te rog, mă lasă
Puținel singură-n casă
Ca să-ntreb pe Dumnezeu
Împlini-voi dorul tău?

Iosif iese afară, iar Maria se roagă în genunchi.

Dumnezeule iubit;
Care Mi-ai făgăduit
Că-Ți voi fi locaș sfințit,
Rogu-Te foarte-nfocat
Să-Mi dai părintescul sfat:
Ce să-i spun ăstui bărbat?

Scena III

ÎNGERUL

Oh, prea-naltă-Mpărăteasă,
A cerului mai aleasă,
Ca îngerii mai frumoasă,
Dumnezeu Sfânt m-a mână
Ca să-Ți spun adevărat:
Primește a lui Iosif sfat!

MARIA către Iosif:

Oh, dar vină, om iubit,
Dumnezeu așa a voit
Să-Mi fii sprijin pe pământ,
Să-mplinim a Lui cuvânt!

Deschide ochii-n patru,
Să nu dai de dracu.

Remy Galtier. Craii

Apoi se roagă amândoi în genunchi.
Dumnezeule-ndurate,
'Tinde-Ți marea bunătate
Și ne-ndreaptă întru toate
Ca să arătăm la gloate
Pe pământ cum să se poarte.
Dă-ne tărie în nevoi,
În năcazuri fii cu noi
Și cu dor să Te iubim
Și acum și-n veci amin.

Scena V

IOSIF află că Maria este gravidă și vrea să o lase.

Hm, hm, hm, ce o să fie
Cu mireasa mea Marie?
Oh, ce mai lucru ciudat,
Oare să mă fi-nșelat?
Ah, nu este cu puțință!
Eu cred că așa ființă
Chiar cum este Maria
Pe pământ n-oi mai afla.
Dar mă duc acum, s-o las,
Să-mi mai treacă de năcaz!

Se depărtează de ea, dar iară se întoarce.

Ho, ho, ho și ba, ba, ba,
Almentrelea voi lucra:
Mă duc și mă voi ruga
Cum a făcut și Dânsa,
Așa voi face, așa, da,
Că mai bine-mi va umbla.

Pe la toate plugurile,
Du-te și la badca mciu
Că-i cu plugu după tău.
De te-a-ntreba că ce fac
Să-i spui că m-am măritat:
De te-a-ntreba după cine -
După un prieten cu tine;
De te-a-ntreba după-a cui -
După un prieten de-a lui.

De la Petru Rogoian, 77 ani, 1981.

2337

Puiul de căprioară

Florice mândră de vară,
Scoală, gazdă, fă-ne zare
Căci umblăm și corindăm
Pe la curți de mari boieri.
Da' boierii nu-s acasă
Că-s în codri de vânăre
Și vânăre cât vânăre
Și nimica nu aflară
Numa-on pui de căprioară.
'Ntinsă pușca să-l împuște:
- Ho, ho, ho, nu mă-mpușca
Că nu-s gălicioara ta!
Io-s Ionu Sântionu,
M-o blăstămat tată-mciu
Să fiu fiară codrioară
Noauă ai și noauă luni
Și p-atâtea săptămâni.
Dacă-acele-mpuni-le-oi
Jos la sate trage-m-oi,
Case mândre face-v-oi,
Case mândre, luminoase
Pe la sărbători frumoase.

De la Petru Rogoian, 77 ani, 1981.

2338

Puiul de căprioară

Florice mândră de vară,
Scoală, gazdă, fă-ne zare
Căci umblăm și corindăm
Pe la curți de mari boieri.
Da' boierii nu-s acasă
Că-s în codri de vânăre
Și vânăre cât vânăre
Și nimica nu aflară
Numa-on pui de căprioară.
'Ntinsă pușca să-l împuște:
- Ho, ho, ho, nu mă-mpușca
Că nu-s gălicioara ta!
Io-s Ionu Sântionu,
M-o blăstămat tată-meu
Să fiu fiară codrioară
Noauă ai și noauă luni
Și p-atâtea săptămâni.
Dacă-acele-mpuni-le-oi
Jos la sate trage-m-oi,

Biserici descuia-v-oi,
Slujbe sfinte face-v-oi,
Slujbe sfinte și itroase
Pe la sărbători frumoase.
Slujbe sfinte cine-ascultă?
Ascultă-le Maica Sfântă
C-on fiuț micuț la țâță,
Fiul plânge, mama zîce:
-Taci, fiule, taci, dragule,
Că ție ț-oi dăru
Două mere, două pere
Să te joci în rai cu ele,
Scaunu județului,
Păharu botezului -
Cu scaunu-i judeca,
Cu păharu-i boteza.

De la Dionisie Costin, 73 ani, 1973.

2339

Vine hulpea de la munte

Vine hu-hulpea de la munte
Cu steluță albe-n frunte,
Pân umăt până-n jănunte.

- Ce hir, hulpe, ne aduci?
Stalnic, copalnic
Titi brana, brana-i
Dobre
Dobre n-ai, n-ai, n-ai,
Mort de șasă ai,
Robcă-n copcă.

- Hiru-i bun, da' treaba ré
Că ieu moșii fetile
Și feciorii babile.

- Nu fiți, fete, supărate
C-or înflori socișorii
Și ne-om pune dințișorii
Ș-om fi și noi ca feciorii.

- Nu fiți, feciori, supărați
C-or înflori pân tufuță
Și ne-om pune măsăluță
Ș-om fi și noi ca fătuță.

De la Dionisie Costin, 73 ani, 1973.

2340

Opt turme de mniei

Sus în vârful muntelui
Sunt vreo opt turme de mniei
Și vreo opt păcurărei.
Șapte, ce erau mai mari,
Tăț s-aflară veri primari,
Numa unu-i mititel,
Mititel și străinel:
- Du-te-ntoarce turma-ncoace
Până legea noi ț-om face!
Până oile-ntorcé

Iosif se roagă.
Doamne, nalte Dumnezeu,
Vezi-mi, Tu, năcazul meu!

Scena VI

ÎNGERUL
Sbân, sbân!
Se imitează sunetul zborului.
IOSIF
Aud zburând un înger sfânt,
E pe pământ! Să-l aud, să-l ascult!
ÎNGERUL
Iosife!
IOSIF
Ce-i?
ÎNGERUL
Iosife, nu fii scârbit
Pentru cele ce ai primit,
Nu te teme a lua
Pe Maria în casa ta
Căci Sfântu ce ea va naște
Turma lui David va paște,
El e Fiul făr' de tată,
Fiul ce-a făcut lumea toată;
El e Fiul cel de sus
Și tu îl vei chema Iisus.
Deci, Iosife, fii voios,
Dănțuiește vesălos
Că vei hrăni pe Christos,
Mesia cel luminos.

Scena VII

IOSIF joacă de bucurie și strigă:
De la fereastră la ușe
Joacă Iosif rotilușe.

Bine-mi pare, vai, vai, vai,
Bine-mi pare, vai, vai, vai!

Scena VIII

IOSIF către Maria:
Marie, n-ai auzit
Că poruncă ne-a venit
De la Cezarul August,
De la Roma, din Apus?
MARIA
Ce poruncă ne-a venit,
Of, Iosife, preaiubit?
IOSIF
August, Cezarul vestit,
Multe țări a cucerit
Și pe mulți crai a supus
Și la Est și la Apus,
Iar acuma el voiește
A ști pe cât stăpânete,
Care de unde se trag
Și cu toți ce numără fac?
MARIA
Să mergem, Iosife, hai,
Colo, -n satu lui Isai,
În Viflăiemul vestit
Unde s-a născut David.
IOSIF
Merge-vom, scumpă Marie,
În Viflăiem a ne scrie,
Însă, vai, of, Doamne Sfinte,
Ce ne vom lua merinde?
MARIA
Mângâie-te, soțul meu,
Ne-a rândui Dumnezeu!
IOSIF

Mihai Dăncuș: "Viflaim", la parada din Sighetul Marmației, 2001

Am o cățea -
Tată zîua cioante c.că.

Eu îmi ieu și fereștrăul,
Și barda și sfredelău,
Cu uneltele, pe cale
Vom câștiga de mâncare,
Poate și vreo trei parale!

Scena IX

IOSIF își ia un sfredel, o bardă și un fereștrău. Apoi se apropie de Viflăiem și zice:

Oh, Marie preaiubită,
Văd că ești foarte trudită
De drumul acesta mare
Și de arșița de soare.
Mai silește, căci sosim
Îndată la Viflăim!
Ne vom cere de odihnit
La vre-on neam de-al nost, cinstit.
Avem neamuri numeroase
Și de noi vor fi miloase,
Ne vor primi care de care
Văzându-ne-n lipsă mare!

MARIA

Cine trage-n sărăcie
Aici n-are omenie,
Cel sărac e izgonit
Și de trudă pe pământ.
Vezi că oamenii-s orbiți
Și la inimă tâmpiți
Căci cinstesc numai pe aceia
La cari este avuția,
Nu primesc pe cel sărac
De ar fi cât de curat
Și eu nici nu m-oi mira
Sălaş de n-om căpăta!

IOSIF

Nu cred că ar fi cu puțință,
Tocmai a lui David viță
Să fie așa de-npictrită,
De satana cucerită,
Să nu ne dea un minut
În casa lor puțin scut!

MARIA

Frații de nu ne-or primi
Dumnezeu Sfânt ne-a scuti,
El e Tată tuturor,
Mai ales săracilor.

Scena X

IOSIF la preotul Izahar:

'Nalt părinte Izahar,
Să aflăm la tine har.
Io-s din satul Nazaret,
Om sărac și-n Domnul cred
Și-am venit cu a mea soție
Între neamuri a ne scrie.
Acum suntem osteniți
De drumul greu, și flămânzi,
Fă-ți pomană și ne lasă
Peste noapte-n a ta casă,
Fie-ți milă de-ai tăi frați
Măcar că nu sunt bogăți;
Suntem din neam luminat,
De-al lui David Împărat.

IZACHAR mănios:

Ce voiești, măi prostalău,
Ai șede-n palatul meu?
Cum ai putut cuteza
Tocmai la mine a intra
Și să-m minți așa avan
Și a-m spune că-mi ești neam?

Legea iute i-o făcē:

- De-mpușcat, împușca-te-om,
Din sabie tăie-te-om?
- De-mpușcat nu mă-mpușcați,
Iute capu mi-l tăiați
Și pe mine mă-ngropați
În strunguța oilor,
În țărucuțu mnieilor;
Fluierașu drag al meu
Puneți-l la capu meu:
Fluierașu când a zice
Oile tate m-or plânge,
Oile cele bălăi
Plânge-m-or umblând pe văi,
Oile cele albastre
Plânge-m-or umblând pe
coaste,
Oile cele cornute
Plânge-m-or umblând pe munte.

De la Dionisie Costin, 73 ani, 1973.

2341

Fata pețită de turci

Sub tufă de litră verde
Mândru fogădău se vede,
Dar acolo cine șade?
Săde, șade-on moș bătrân,
Are-o fată, focu-o bată:
Dimineață s-o sculat,
Curțile le-o măturat,
Gozu-n poală l-o luat,
L-o țipat spre răsărit
Ș-o văzut turcii viind.
- Tată, pețitorii vin!
Hăi tătucă, de mi-i da
Ardă-ți casa și șura!
- Dragu tatii, nu te-oi da,
Te-oi învărti-n joljurele
Și te-oi băga-n boldurile
Ș-or ședē turcii pe ele!
Turcii-n casă s-o băgat
Și pe moș l-o întrebat:
- Ai fată de măritat?
- Treceți, turci, și hodiniți!
- N-am vinit să hodinim
C-am vinit să vă pețim!
- N-avem fată de pețit,
Am avut, da' ne-o murit.
De nu mi-ți crede cuvântu
Haidați să v-arăt mormântu,
De nu mi-ți crede vorba
Haidați să v-arăt groapa:
Pe mormântu fetii mele
Busuioc și viorele.

De la Dionisie Costin, 73 ani, 1973.

2342

La fogădău Evii

La fogădău Evii
Molătescu-și voinicii,
Molătesc cât molătesc
Și pe Eva o pețesc.

Miya Kosei: "Viflaim", la parada din Sighetul Marmației, 2001

**Dă mâna și cu dracu
Până trece puntea.**

Când era de către sară
Pe Eva o credințară,
Când era mai cătră cină
La Eva-i țineu lumină,
Când era la miez de noapte
Eva era-n ceas de moarte,
Când era la cântători
Eva era-n scăldători,
Când soarele răsăre
După Eva clopoté,
Mirele pe drum viné;
De pe cal o coborât
Și din gură-așe-o grăit:
- In ieși, soacră, până-afară
Și deschide porțile
Să intrăm cu carăle!
Soacra din casă-o ieșit
C-on păr galbăn despletit,
Cu lacrimi până-n pământ.
- Ce ești, soacră, supărată?
- Cum n-oi fi eu supărată?
Eva, care-o fost mireasă,
Amu-i moartă după masă,
De nu crezi, haida și vezi -
Am îmbrăcat-o-n haine verzi,
Haine verzi, ca de mătăsă,
Îmbrăcată de mireasă.
Mirile-n casă-o intrat,
Peste masă s-o plecat
Și la Eva s-o uitat:
Fi-u-ai, Evă, hodinită
Că nu mi-ai fost rânduită!
De la Eugenia Bonta, 72 ani, 1980.

2343

Mă luai, luai

Mă luai, luai,
Joi de dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Jos cătră fânață,
Cu săcerea-n brâu
La holdă de grâu.
Mă plecai, plecai,
Mânunchiu să tai,
Mândră rujă-aflai.
Ruja murmurară,
Munții clătinară,
Da' Ion din munte
Cu oile multe,
Strânj-o, frate, -n brață
Ș-o sărută-n față.
- Meri, câne, din față,
Nu mă strânge-n brață
C-a vini mama
Și m-a întreba;
- Gătat-ai hoda?
- Ba, nu o-am gătat,
Greu junghi m-o luat,
Junghi fără durere,
Moarte fără vrere!
Mama se luară

Mihai Dăncuș: Draci din "Viflaim", Sighetul Marmăției, 2000

Măi! Io n-am neamuri ca tine,
Galileu fără rușine,
A mele neamuri sunt bune,
Petrec tot în rugăciune,
În posturi și fapte bune!
De aceia Domnul îi iubește
Și nici când nu-i pedepsește.
Tu de aceia ești pedepsit
Că-i fi ceva prăpădit
Și-încă hulești pe David,
Pe proorocul cel vestit!
Ai noroc că acum postesc
Și-s un om Dumnezeuiesc -
De la alții ai dobândi
De și dinții ț-ar sări.
Pici de aici cu-a ta soție,
Mergeți, plecați în pustie
Și aici mai mult să nu intrați
Bine de voiți să umblați!

Scena XI

Iosif și Maria, ieșind MARIA zice:
Vezi, Iosife, și te-nvață
Cum e lumea ast' măreață!
Și mai multe nu-ți vorbesc
Ca să nu te năcăjesc!

Scena XII

IOSIF, la alte neamuri:
Înalți boieri, ai noștri frați,
Faceți bine, ne lăsați
Ca să aflăm adăpost
O noapte-n lăcașul vost

Am o cățea:
Cioante roade,

Căci suntem tare trudiți,
De drumul greu osteniți,
Merindea ni s-a ciuntat,
Mare năcaz ne-a aflat.
NEAMURILE
Mergeți încotro veți vrea,
Aici nu veți rămânea
Căci voi sunteți niște goi
Și nu sunteți frați cu noi!
Mergeți de aici după olaltă,
Nu așteptați voarbă rugată
Că vă scot și din oraș
Până colo, în imaș!

Scena XIII

IOSIF la primarul cetății:
Of, înalt judecător,
Eu sunt un biet călător
Și-am venit cu a mea soție
O lungă călătorie
Venind aici a ne scrie.
Aici dacă am intrat
Întâi sălaş ne-am cătat,
Nicări n-am căpătat
Și acum a mai și-nserat.
Deci ne rugăm feței tale
Să ai de noi îndurare,
Să ne așezi undeva
Până va veni ziua!
PRIMARUL CETĂȚII
Omule, pe cum te văd
Tu ești de la Nazaret
Și nu ești din neamul meu
Căci eu sunt un Idumieu;
Eu sălaş n-am cum îți da
Dacă nu-s de legea ta.
Jidanii? N-or asculta
Să-ți dea sălaş chiar noaptea.
Eu văd că ești năcajit
De drumul greu, și trudit,
Îți dau trei bani, ia-ți mâncare
Și-ntoarnă pe a ta cale.
Dacă-i ieși din oraș
Poate-i căpăta sălaş
Căci pe-acolo sunt păstori
Foarte buni și primitori.
Așa, frate supărat,
N-am cum îți da mai bun sfat.
Ies afară.

Scena XIV

IOSIF
Lumea asta-i trecătoare,
Toate-s vis câte-s sub soare.

Cioante c.că.

Eu, dacă sunt om sărac,
La avuți nu li-s pe plac.
Vezi, dacă-s un biet bărdaș,
N-am avut loc în oraș,
Ci mă duc ca vai de eu -
Dar mă vede Dumnezeu.
De-aș fi fost un om bogat
Toți mi s-ar fi închinat,
Toți m-ar fi primită-n casă,
Toți m-ar fi pus după masă;
Dar așa, toți mă urăsc,
Nimănu-i trebuiesc.
Dar lasă-i, să fie-n pace,
Să facă câte le place
Că a veni Judecătorul,
Prea Bunul Mântuitorul,
Atunci ei vor fi sărmani,
Mai rău ca noi, iești golani.
Săracul tot năcăjește,
La Dumnezeu des gândește,
Iar avutul ne îndurat
În lume tot i desfătat
Și nu știe că avuția
Nu ține pe cât vecia:
El tot strânge în cămară,
Pe sărac îl lasă să moară,
Iar când moartea mi-l găsește
Vai, amar mi-l chinuiește.
Am vrea să nu fi văzută
Avuția atât de multă,
Deci eu pot fi fericit
Căci năcăjesc pe pământ.
Doamne, al meu Mângâietor,
Vino-mi întru ajutori.

MARIA

Oh, Iosife prea iubit,
Nu fii așa de scârbit,
Vezi că Domnul i prea bun,
Ne-a povățuit pe drum.
Deși-ai noști nu ne-au primit
Străinul ne-a dăruit
Să ne luam de mâncat
Și încă și sfat bun ne-a dat.
Eu când pe aici am trecut
O poiată am văzut
Și acolo noi vom afla
Loc unde ne vom culca,
Iar de nu ne vor primi
Colo vom călători,
Unde vezi focul arzând
Că-s păstori la oi șezând.
IOSIF află poiata și zice:
Iată, aici e poiata
Și lăcașul este gata,
Domnului să- I mulțumim

Și apoi să ne odihnim.
Se așează jos și se culcă.

Actul II

Scena I

Corul cântă.
Mărire lui Dumnezeu
Căci s-a născut Fiul Său
Și jos pace pe pământ,
Mântuirea a venit.
Omul să se veselească
De-ndurarea cea cerească,
Lumea toată să se-nchie
Celuia ce-ntr-înșă vine,
Firea să se înoiască
De-ndurarea cea cerească,
Cuvântul s-a întrupat,
Pe Adam l-a dezlegat,
Deci, acuma, fie, fie,
De acum până-n vecie,
Christoase, mărire Ție!

Scena II

Ciobanii: Action, Coridon și Miron.
Vătaful, Îngerul și Corul.
ACTION, îl trezește pe Coridon:
Măi Coridoane, Coridoane,
Scoală, scoală sus,
Nu dormi ca dus,
Trambușit cu fața-n sus!
CORIDON
Of de mine și de mine,

Mihai Dăncuș: Draci din "Viflaim", Sighetul Marmăției, 2000

Cu două ulcele
După lecurele.
- O, mamă, nu mere,
Satile-s departe,
Popă-n sat nu este,
Moartea mă păzește.
Știu io ce mi-i leacu:
Pânza și bumbacu,
Popa și diacu
Și Ion, săracu.

De la Maria Țura, 47 ani, 1973.

Colecția ILEANA ȘIMAN
Slatina, Maramureșul din
Transcarpatia

Colinde din Slatina

2344

Asta-i sara sărilor

Asta-i sara sărilor,
Mama sărbătorilor
Că s-o născut Fiul Sfânt
Oreunde pe pământ
Întru o iesle cu fân
Lângă-a Maicii Sfinte sîn.
Când Maica Fiul năștă
Din podele flori creștă,
Din pociumpti făclii ardeu,
Bine boii-o abureu.
Maica Sfântă-i alduie:
- Fir-ați voi, boi, alduiți,
De mine, de Dumnezeu,
Mai tare de Fiul Meu,
Într-un ceas să vă hrăniți
Ș-apoi să vă hodiniți.

2345

La tătă casa-i lumină

La tătă casa-i lumină,
Ziurel de ziuă
La tăt omu-i masa plină
Ziurel de ziuă
Căci s-a născut Domn preabun
În lăcașul lui Crăciun
Și s-a născut Domn frumos,
Numele-i Iisus Christos,
Din Fecioara Preacinstită,
Maică blândă și iubită.
Îngerul din cer îi cântă
Slava Domnului cea sfântă.
Veniți, dar, iubiți creștini,
Cu drag toți să prăznuim.
Și la anu om veni
Numai sănătoși de-om fi.

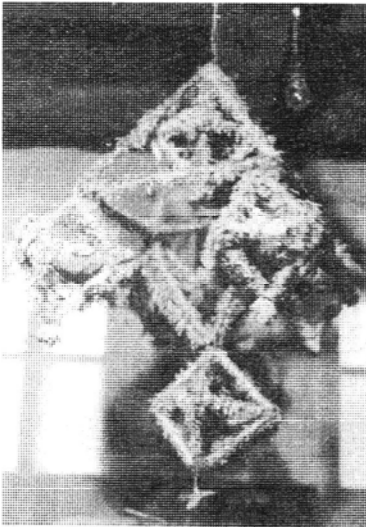
2346

Sculați, sculați, boieri mari

Sculați, sculați, boieri mari,
Sculați, voi, români plugari,

**Dacă intri în horă
Trebe să joci.**

Că vă vin colindători
Noaptea pe la cântători,
Pomenind pe Dumnezeu
Să vă mântuie de rău.
Un Dumnezeu s-a născut
Cu flori de crini învăscut,
Dumnezeu adevărat
Soare-n raze luminat
Și pe cer s-a arătat
Un luceafăr de-Mpărat
Și-un porumb mândru gătit
De pe ape a venit,
El flori albe a adus
Și la căpătâi le-a pus.
El vă zice să trăiți
Întru mulți ani fericiți
Și ca pomii să-nfloriți
Și ca ei să-mbătrâniți
Și ca vara,
Ca primăvara
Și ca toamna cea bogată
Ce-o așteaptă lumea toată
Să trăiți,
Să vecuiți,
Averea s-o stăpâniți
Întru mulți ani fericiți.

Pamfil Biljiu: Pom de Crăciun, Oarța de Sus

Sus, boieri, nu mai dormiți
Că e vremea să gătiți,
Casa să vi-o măturați,
Mesele să le-ncărcați
Căci umblăm să colindăm
Și pe Domnul laudăm
Căci s-a născut Domn preabun
În lăcașul lui Crăciun
Și s-a născut Domn frumos -
Numele-i Iisus Christos.

Nu dormim din astă sară
Ci umblăm pe privegheală,
Din sara Crăciunului
Până-ntr-a Ajunului,
Din sara lui Moș Ajun
Vin copiii lui Crăciun
Să cânte, să colindeze,

Că tu n-ai pic de rușine:
Chiar când eu durmeam mai bine
Te-a adus naiba la mine!

ACTION îl scutură mai departe.

CORIDON

Actioane, dă-mi tu pace,
Ce-am visat îmi foarte place
Și tu numai m-ai smintit,
Visul nu mi l-am primit.

ACTION

Visul trece și se duce,
Ce-i aicea îmi mai dulce,
Stai, nu te tot scormoni
Ci ascultă ce-i aci!

CORIDON ascultă.

Așa aud, zău, visul meu,
Ian adă fluierul tău
Să horesc și eu!

ACTION

Lasă fluierul oriunde
Și-ascultă că guri-s mai multe
Gândești că-s pasări mii și sute
Care trag vara la munte,
Scol și pe Miron să asculte.
Miroane, scoală sus,
Nu horcoti ca on urs!

Miron se scormonește. Action îl tot scutură.

Măăă!

MIRON

Ce eeee? Și doarme mai departe.

ACTION, tot scuturându-l:

Măăă!

MIRON

Ha?

ACTION

Scoală!

MIRON se întoarce pe cecca lature:

Ba!

ACTION

Lasă somnul în pustie,
Scoală, auzi ce veselie!

MIRON mânios:

Actioane, nebun ești,
Ori ce dracu mă trezești?
Nu poți să te odihnești,
Ori alte să isprăvești?

Action îl mai scutură.

Mă, de mi-i mai deștepta
Cu un pumn te-oi săruta
Cât îndată-i sughita!

Miron se culcă din nou, Action îl mai scutură. Iarăși Miron, mânios:

Se vede ca ești brudiu
Din cei ce-a cinsti nu știu
Pe cel bătrân și trudit,

Care multe a suferit!

La aceste vorbe Action și Coridon se duc printre oi, iar vătaful Miron, răzămându-și capul de mâini, zice:

Iată-i, mă, că amândoi
Umblă ca niște strigoi
Noaptea, sperind cele oi!
De-oi lua bâta la voi
Atâtea veți dobândi
Până ce vi-ți odihni!

CORIDON

Rogu-te, bade Miroane,
Nu vorbi așa cu coarne,
Ci vorbește mai frumos
Ca și omul cuvios.
Noi de aceia te-am trezit
Că auzim spre răsărit
Multe glasuri de voinici
Și mai mari și și mai mici.
Eu încă am avut un vis,
Gândeai că-i cerul deschis,
Îngeri mulți vedeam zburând
De la cer cătră pământ,
Action m-a deșteptat
Și acum văd lucru ciudat
Că visul îmi adevărat.

ACTION

Miroane, dacă-ai vedea
Cred că nu ti-i mânia.

MIRON, se scoală în genunchi, vede

Îngeri (Viflăiemul) și zice:

Fraților, vă rog frumos,
Iertați că am fost somnuros.
Eu încă așa-am visat,
De aceia m-am mâniat
Pentru că m-ați deșteptat.

ACTION

Oare ce-i, bade Miroane?
Vezi că-s Îngeri, milioane?

MIRON se scoală.

Așa frumoasă cântare
Nu știu mai fost-a sub soare,
Deci, veniți, și noi, cu rând,
Să ne rugăm într-un gând.

TOȚI ingenunchiază și spun cu voce înaltă:

Îți dăm, cerule, mărire
Pentru a Ta milostivire
Că ne-ai dat nouă de știre
Că ne-a sosit mântuire.

Apoi se scoală cu toții, se prind de mână și încep a juca cântând pe o melodie aleasă după plăcere și dând cu bătele în pământ.

Acum, frați, mâna o dați,
Să ne facem toți un lanț

Are coarne și-i cal,
I muscă și-i armăsar.

(Mincina)

Și să tropotim un dans;
Pe Christos să-L lăudăm
Că ne-a scoate din blăstăm,
Cu toți să ne bucurăm.

CORIDON, jucând singur:

Christos pe dracu l-a bate,
Pe Adam din iad l-a scoate
Și-or peri rălile toate.

În timp ce cântă Coridon singur, toți joacă hora și bat în tact podeaua cu bâtele.

ACTION, tot jucând:

Bine-mi pare că-s sărac,
Lui Christos săracii-I plac,
Care strâmbătați nu fac.
Pentru săraci a venit
Să se nască pe pământ.
Oh, Christoase, fii cu noi,
Macar că ședem la oi!

Scena III

ÎNGER, vine și le zice păstorilor:

Fraților, nu zăboviți
Ci degrabă să veniți
Să vedeți Mântuitorul
Cel ce v-a da ajutorul!
Colo-n grajd dacă-ți sosisi
Un pruncuț mic veți găsi
Și-i culcat pe fân uscat,
De îngeri încunjurat.
El e cel mai mare Împărat
Și plânge neîncetat
Pentru a lui Adam păcat.

MIRON

Împăratul din Sfînșit,
Cezarul August cel vestit,
Știu că nu ne-ar mai chema
Să mergem la curtea sa.
Dar acest mare Împărat
Cu sluga Lui ne-a chemat,
Eu văd că acesta-i mai drept
Decât cei ce-s lați în piept,
El mai tare ne iubește -
Pentru aceia ne poștește.
Deci, veniți, frați, să plecăm,
Pe Cel dorit să-L aflăm,
Lui să ne închinăm
Și ceva daruri să-I dăm,
Să-L rugăm să ne primească
Colo, -n ceata cea cerească
De unde El a venit
Să se nască pe pământ.

Păstorii pleacă la grajd, iar ACTION, privind înapoi, zice:

Mândru joacă oile

Când aud cântările,
Mielușei sar tot sus
La nașterea lui Iisus.
Oh, cum nu le-a părea bine,
Uitați-vă, un Înger vine
Să aibă grije de oi
Până ce ne-om ruga noi.

Un înger vine la staul. Păstorii merg la cutia ce reprezintă Nașterea lui Christos, îngenunchiază, se închină și dau daruri.

MIRON, în genunchi, zice:

Nici în oală, nici în poală,
Și tășcuța încă-i goală.
Ț-am adus, Doamne, o mioară!
Eu Ți-aș da dar cât de mare,
Dar n-am, că sunt sărac tare,
Dar fă bine și primește
Darul meu micuț cum este
Căci eu alta n-am ce-Ți da -
Fără de Ți-oi fluiera.

CORIDON, tot așa:

Eu mă numesc Coridon
Și-s tare năcăjit om,
Sunt un biet de păcurari,
N-am nici măcar un grițar.
Îți dau, Doamne, un rânzar,
Vezi, Doamne, că n-am mai mult,
Ți-am dat tot cât am avut
Și-Ț mai dau unt de lăut.

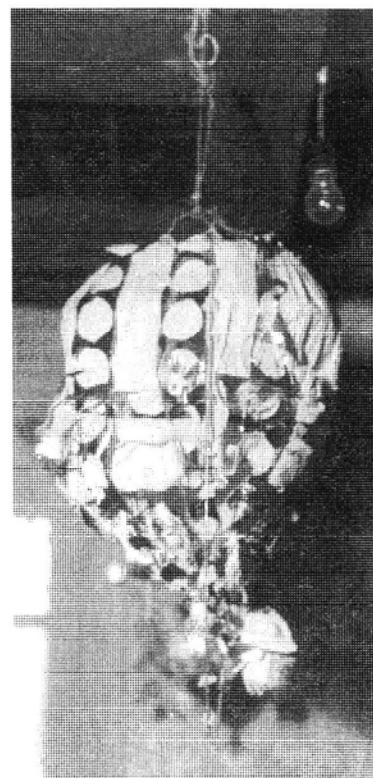
ACTION, tot așa:

Doamne, întâiu am văzut
Știrea ce ne-o ai făcut
Când în lume Te-ai născut.
Da-Ți-aș un dar cât de mare,
Dar n-am, că sunt sărac tare.
Ți-am adus, Doamne, un cășuț
Dacă n-am avut mieluț,
Deci primește darul meu
Că de la Tine îl am, și eu.

TOȚI TREI se roagă cu voce tare:

Doamne, al nostru, pre-ndurate,
Carele din iad ne scoate,
Iartă-ne a noaste păcate.
Primește-ne jertfa noastră
Măcar că-i mică și proastă,
Că Tu nu ești Domn lumesc
Ci ești Împărat ceresc.
Nu Te uiți cât i de mare
Jertfa ce Ț-o dă oricare.
Dar cerci ce inimă are.
Deci Te rugăm să primești
De la noi daruri lumești,
Primește-le de la noi,
Niște bieți păstori de oi
Căci noi cinstea Ți o dăm

Viață lungă să ureze
Tuturor ce sunt în casă,
Ce se veselesc la masă
Christos să le dea de toate:
Viață lungă, sănătate.

Pamfil Bîlțiu: Pom de Crăciun, Oarța de Sus

2347

O, ce veste minunată

O, ce veste minunată
Lângă Viflaim s-arată
Că a născut prunc,
Prunc din Duhul Sfânt,
Fecioara Maria.

Că la Viflaim Maria
Săvârșind călătoria,
Într-un mic sălaș,
Lângă-acel oraș
S-a născut Mesia.

În coliba păstorească
Vrut-a Domnul să se nască
Fiul Său cel Sfânt
Nouă pe pământ
Să ne mântuiască.

Păstorii cum auziră
Spre lăcașul sfânt porniră
Unde L-au aflat
Pruncul luminat
Și Îl preamăriră.

E Iisus păstorul mare,
Turmă ca El nimeni n-are,
Noi Îl lăudăm,
Lui ne închinăm
Cu credință tare.

Dacă lași țiganu-n casă
Se așează după masă.

Pe Iisus cu al Său nume
Tatăl L-a trimis în lume
Să se nască
Și să crească
Să ne mântuiască.

**Colecția
PĂLĂGUȚA TODORAN**

Colinde din Călinești

2348

Colinda Pintii

Pintea-n munte s-o suitu,
Mândră curte-o zugrăzitu,
Cu fărtații s-o-ntâlnitu,
Cătă ei așe-o grăitu:
- Care din voi s-a aflare
Să margă la Baia Mare
După pită, după sare,
După praf de cel mai tare,
După praf mai mânăntăl
Să-mpuște Pintea cu el?
Niciunu nu s-o aflat
Numa-a lui Pintea fărtaț:
- Mere-oi, Pinteo, mere-oi eu
De mi-i da murguțu tău,
Murgu tău cela de vânt
Cu coama până-n pământ
Și-n frunte cu ste de-argint!
Pintea calu i l-o dat
Și la Baia o plecat
Și-n loc să cumpere sare
Pe Pintea-l făcu vânzare.
De la moșu Grigor, 1983

2349

Tri păcurărei

Pe cel vârvuț de muncei
Trecu-și tri păcurărei
Cu oile după ei.
Cei mai mari is veri primari,
Cel mai mic i străinari.
Tăt îl suie și-l coboară
Și-i fac legea să-l omoară.
- Hei, voi, verișorii mei
Dacă-așe mă judecați
Pe mine să mă-ngropați
În strunguța oilor,
În locu găleților;
Și de pânză pe obraz
Tăt scortucă de buhaș
Și în loc de copârșău
Tăt scortucă de durzău.
Mămuca v-a blăstăma
Și blăstămu s-a lega
Miercurea și vinerea.
De la Ștefanu Nănașului, 1983.

Cristian Tureanu: "Viflaim" din Bogdan Vodă

Numai ca să-Ți arătăm
Că tare ne bucurăm
Când în lume te vedem.
Oh, Domnul nostru cinstit,
Carele nu Te-ai mărit
Și în lume ai venit,
Fie-Mpărăția Ta
Și acum și pururea.

Actul III

Scena IV

Într-un colț de casă ce reprezintă
iadul, dracii țin sfat cum să-L prindă
pe Iisus.

INSPECTORUL DRACILOR

Toată noaptea m-am trudit
Și nimic n-am isprăvit,
Pe nimeni n-am căpătat -
Of, câtu-s de supărat!
Rău m-a bate Luțiferul,
Cel ce-i tare ca și fierul,
Dar îm strig slujile mele
Și m-oi sfătui cu ele.

Apoi ia bucinul de corn de bou și
suflă în el: Tra, tra, tra, tra!

ISPRAVNICUL DRACILOR

Ce-i, înalte Inspector,
Ce ne strigi așe cu zor?
Doară ești cu voie bună
De bucinu așe răsună,
Au doară ești supărat
De bucinu așa l-ai umflat?

INSPECTORUL

Oh, drajile slugi a mele,

Abia mai pot grăi de jele
Căci de când pe aici umblăm
Pe nimeni nu căpătăm.
Pentru aceasta v-am chemat
Să ținem un mare sfat.

ÎNȘELĂTORUL

Văzutu-m-ai ce-am pățit
Când lui Iosif i-am șoptit?
Îngerul s-a repezit -
Oleac de nu m-o omorât!

ISPRAVNICUL

Aici nu-i ce isprăvi
Căci nu ne lasă Îngerii.
Hai să ne ducem în iad,
Să ținem cu toți un sfat
Și toți dracii vor veni,
Pe Christos a-L potopi
Căci El viu de a rămâne
Noi putere n-om avé.
Vezi cât i de mititel
Și cum ne temem de El?
D-apoi dacă va mai crește -
El pe toți ne potopește,
De și țara ne-o golește,
De oameni ne mântuiește.

INSPECTORUL, aproape plângând:

Slujile mele iubite,
A mere-n iad nu e cinste
Căci Balzăbuc cel cuminte
Mă tem că ne-a da plăcinte
Căci folos nu i-am făcut
Cât pe aici am petrecut.
Deci veniți cu osârdie,
Amândoi să-mi urmați mie
Căci vin Craii de la Est

Cine când are apă bea vin
Și când n-are apă bea apă?

(Morani)

Și merg la Irod cel prost -
Care și așe-i puiul nost.
Căci Dumnezeu hăl din cer
Nu dă la saraci averi,
Fără năcazuri, dureri
Ca toți Lui să I se roage,
Noi, puțin I putem face.
Dar omul avut și prost
Face tot pe placul nost -
Ascultă cum îi șoptim
Și cum îl povățuim!
Haideți, dar, toți într-un pași
Ca să sosim mintenaș,
Să ducem în iad izbândă,
De ea toți dracii să rădă,
Ha, ha, ha, ha!!!

Apoi vine SÂRSĂILĂ, solul dracilor,
din iad, și zice:

Măi câini răi și blăstămați,
Voi nimica nu lucrați!
Generalul, Luțiferul,
Mânios v-a pune ferul
Și v-a coasă rău cojocul
De ce i-ați mâncat norocul!

INSPECTORUL, mânios
Ține-ți gura, Sârsăilă,
Și de spate-ți fie milă!
SÂRSĂILĂ

Prostule, măria ta,
Tu mai multe-i căpăta
De cutezi a cuvânta!

INSPECTORUL
Măi golan, măi sfârticat,
Tu mă-nfrici așe-nfocat?
Vino, Ispravnice, iute
Și-l pocnește peste frunte
Să nu poată vorbi multe!
Măi, voinic Înșelători,
Pocnește-l de vo trei ori,
Iar eu de la voi l-oi scoate,
Să-i scoatem coastele toate!

Cu aceste, încep a-l snopi pe Sârsăilă,
care se vaietă. Iar ÎNGERUL vine și
strigă către ei:

Voi, coconii iadului,
Îngerii păcatului,
Cu toți veți fi demnicați,
Pe oameni să nu-nșelați!
Deavolii fug, strigând din toate
puterile.

Scena V

INSPECTORUL, văietându-să:
Vai și amar de-a noastă stea,
Să vede că n-om ținea!
ÎNȘELĂTORUL

Doar o dată ai să mori.

Aici Îngerii ne strică,
În iad ne-așteaptă horincă!
ISPRAVNICUL

Iar Iisus, viu de rămâne,
Nu-i așa? Nu va fi bine!
Bh, bh, bh! (plâng cu toții).
INSPECTORUL
Hai, să mergem la Irod,
Iar eu m-oi sui în pod
Să pot scrie bine tot
Ce-a grăi omul cel prost!
Iar, voi toți, să-l înșelați
Și mie să-mi ajutați
Doară-l putem prinde-n lanț
Ca să-l facem un cârnaț
Și să-l legăm de grumaz
Ca pe câinii cei turbați!
(pleacă toți)

ACTUL IV

Scena I

IROD, în sine
Nu știu ce lucru cumplit
Că-s așa neodihnit:
Nu-mi ticnește de mâncare,
Inima mea bate tare,
Orice dulceți mi-s amare!
Prietenii nu mi-s p(r)e dragi,
Îmi pare că văd tot draci!
Vai de mine și de mine,
Prea simțesc că n-o fi bine
Că voi păți vreo rușine!
Greu năcaz mă împresoară,
Spaima stă să mă omoare,
Dar Romanii vor veni
Tronul spre a mi-l răpi?
O, doară August să vreie
Sceptrul din mână să-mi ieie?
Simțesc că bine n-ar fi,
Mare rău am de-a păți!
Dar ori ce rău m-ar afla
Ostașii m-or apăra!
Dar mă duc acuma-ndată
Să le dau cinste-nsemnată
Ca cu toți să mă iubească,
De năcaz să mă ferească:
Voi lăsa la logofăți
Ca să facă un ospăț
Și să cheme toți fruntașii,
Toți boierii și ostașii,
Eu cu ei m-oi desfăta,
Ei credință mi-or jura.
Cei trei Crai de la Răsărit vin
întrebând de oameni unde s-a născut
Iisus.

2350

Dalbu păcurar

Este-un câmpuț lung și latu
De oițe-nconjuratu.
La oițe ca păstor
Șade un dalbu fecior
C-on suman îmbăieratu,
C-on băltag încolțuratu,
C-on fluier înverigatu.
Fluier zîce,
Turma strânce,
Fluier tace,
Turma-ntoarce,
Tăt întoarce la dâmboace
Ca să-și pască bărbânoace,
Tăt întoarce la vâlcele
Ca să-și pască floricele.
Dumnezău o auzît,
Jos la ele-o coborât,
De mâncat le-o rânduit:
Din cununa fetelor,
Din păru nevestelor.
De la Șteopeanca, 1983.

Colecția ION VANCEA

2351

Sus, la verdele de munte

Sus, la verdele de munte,
La iarba până-n gerunte
Mărgu-și trei păcurărei
Cu oile după ei.
Cei mai mari îs veri primari,
Da' cel mic i străinic:
Tăt îl mână și-l adună
Cu oile la fântână,
Tăt îl suie și-l coboară
Cu oile la izvoară,
Facu-i lege să-l omoară.
- Fraților, firtaților,
Voi, dacă mi-ț omorî
Pe mine să mă-ngropați
În vârșuțu muntelui,
În mnișlocu codrului
Și în mâna de-a dreapta
Să îmi puneți trâmbdita
Și să-mi puneți pe mormânt
Fluierașul cel de vânt:
Când vântuțu ș-a sufla
Trâmbdita a trâmbdita,
Tilincă a tilincă,
Fluierul a fluiera,
Oile tăte-or zdera
Dacă mni-o vinit moartea.
Da' mămuca a-ntreba:
- Unde ați lăsat slujba?
- L-am lăsat pe cele văi

Cu cele bălai de oi,
L-am lăsat pe cele groape
Cu oile cele știoape.
Mămuca m-a aștepta
Cu cină caldă pe masă
Și cu apă rece-n vasă;
Cina pe masă s-a răci,
Apa-n vase s-a-ncălzi
Și slujba n-a mai vini
Că s-o dus a putredi
Alătura cu morții.

De la Ioan Tutuța, 60 ani, Poienile Botizei, 1976.

2352

Puiu cerbului

În vârșuțu muntelui
Cântă puiu cerbului,
Nime-n lume nu-l aude
Numa-o doamnă dint-o curte;
Doamna iute s-o gătat
Și la domn de știre-o dat,
Domnii iute s-o gătat
Și la munte-o alergat
Și-o văzut cerbu durnin(d)
Su(b) tufă de rozmalin.
Ș-o-ntins pușca să-l împuște:
- Ho, ho, ho, nu mă-mpușca
Că nu-s fiară ca fiara;
Că m-o blăstămat maica
Să fiu fiară codrioară
Nouă ai și nouă luni
Și p-atâtea săptămâni:
Dacă aii plini-i-oi
La sate cobori-oi.

De la Ioan Tutuța, 60 ani, Poienile Botizei, 1976.

Colecția ION ZUBAȘCU

2353

Gre iernuță

La poalele pomilor
Șad oile domnilor.
- Da' cu ele cine șade?
- Numa sîngur Dumnezău,
Cu fluieru-nferecat,
Cu bâltagu-ncolțunat.
Fluier zice -
Turma strînge,
Fluier tace -
Turma-ntoarce.
Gre iernuță ș-o pticat,
Tăte oile-o zderat,
Dumnezău le-o auzit
Ș-o făcut scară de ceară
Ș-o năpustit flori de vară
Din cununa fetelor,
Din struțu feciorilor.

BALTAZAR (Crai-Verde)
Oameni buni, de viță mare,
Facem la voi întrebare:
Unde este așezat
Cel mai mare Împărat
Care din cer a venit
Să se nască pe pământ?
Căci noi la Dânsul venim
Aici în Ierusalim,
Lui să ne închinăm
Și ceva daruri să-I dăm!

UN FRUNTAȘ

Noi atâta știm de tot
Că al nostru Crai îi Irod.
Împărat August Cezar e
Care-n lume-i cel mai tare.
Noi alt Împărat nu știm
Să fie în Ierusalim.
Poate doară Irod știe,
De aceea face veselie
Căci pe-aseară, la înserat,
Toți ostașii i-a chemat
Și-s în mare veselie,
Nu știu de ce bucurie.

BALTAZAR (Crai Verde)

Frați, să nu întârziem
Ci veniți să întrebăm
Pe vestitul Crai Irod,
Căci el va ști despre tot!

MELCHIOR (Crai Roșu)

Poate el sărbătorește
Și cu toți se veselește
Pentru noul Împărat
Care-n lume a întrat!

GAȘPAR (Crai Negru)

Nu știu, poate, nu zic ba,
Vom vedea dac-om întreba.
Irod e un Idumeu,
Am auzit că-i om rău,
Are puțină omenie
Și a da cinste nu știe!

BALTAZAR

Să mergem să-l întrebăm
Că așa grije n-o purtăm.
Craii pleacă la Irod.

BALTAZAR către Irod

Oh, Iroade, crai vestit,
Noi la tine am venit
Ca să ne recomandăm
Căci noi încă Crai suntem.
Noi cu dor te întrebăm
Despre un tânăr pruncușor
Care-i Domn Îngerilor,
Căci steaua Lui s-a ivit

Colo, înspre răsărit;
Steaua ne-a povățuit
Până aici am ajuns -
Steaua noastră s-a ascuns;
Noi tare ne-am supărat,
De popor am întreat
Și ne-a spus adevărat
Că-ai făcut o veselie
Despre ceva bucurie.
Deci, de-ți este cunoscut,
Unde Împărat s-a născut,
Aici, într-al tău ținut?
Cu de-adinsul te întrebăm,
Unde-i, să I ne-nchinăm,
Daruri de-a noaste să-I dăm!
Noi, în semn de mulțumită,
Ț-om mai face o vizită!

IROD

Fraților, vă mulțumesc
Și bucuros vă primesc
Căci sunteți osteniți tare
Și veniți din depărtare.
Dar, vă spun adevărat,
Că eu nimic n-am aflat
De acel mare-Mpărat
Despre care ați cuvântat.
Pe aici este Împărat
August, cel prea luminat,
Iudeii n-au împărat
Căci Romanii i-au prădat;
Țara-i a Romanilor
Și nu-i a Iudeilor.
Deci, fraților, vă dau cinste,
Vă rog cu frățăști cuvinte
Să nu-mi pomeniți mai mult
De Împăratul nou născut
Care nici n-a fost, nici este
Fără, poate, în poveste.
De ar fi una ca aceie
Decât tronul să mi-l ieie
Mai bine micuț să pieie.
Voi tăia noii născuți,
De la doi ani mai micuți,
Într-aceia va pieri,
Tronul mi l-oi mântui!

GAȘPAR

Iroade, tu nebunești
Când așa hodorogești!

MELCHIOR

Iroade, doară glumești,
Ori ce nebunii vorbești?
Vorbește cum vei vorbi,
Dar eu nu te-oi suferi
Să hulești pe Cel mai Sfânt
Din ceri și de pe pământ!

Sede moșul în cămară
Și-și lasă păru afară.

“Draci” din “Viflaiemul” din Slatina, la Festivalul Datinilor de Iarnă, Sighetul Marmăției, 2002

Cu noi nu vorbi așa,
Măcar ești în casa ta,
Ci vorbește voarbe bune
Nu niște prostii și glume!

IROD

Oh, voi, oameni fără minte,
Până-acuma v-am dat cinste!
Voi, în loc să-mi muțumiți,
Încă mă și ocărăți!
Vai și-amar de-a voastă stea
Că eu de iau sabia mea
Pe-amândoi vă tau cu ea!
Voi grați așa cu mine
Ca și cum aș fi orcine!

BALTAZAR

Iroade, nu se cuvine
Ca să ne sfădim cu tine,
Stai pe loc, fii mai domol,
Să spun eu în locul lor.

IROD

Tu vrei să vorbești cuvinte
Pentru acești crai fără minte!
Dacă ții și tu cu ei
Eu vă demnic pe toți trei!

BALTAZAR

Iroade, poți bine ști
Că unde-i unu, nu-s tri
Și unul ce-a isprăvi
Împotriva celor tri!
Mai bine să fii mai blând,
Să nu te facem pământ
Că avem săbii de oțel,
Te-om tăia tot mărunțel!
Deci mai bine fii cuminte,
Ascultă a mele cuvinte,
Să ne despărțim cu cinste!

IROD

Te rog dar, Împărate,
Numai să vorbești dreptate!

BALTAZAR

Iroade, îți spun frumos
Că tu ești un om spăimos
Și pricepi lucru întors
Când întrebăm de Christos!
Că acela nu va veni
Tronul tău spre a-l răpi,
Tronul tău nu-I trebuiește
Căci El în cer locuiește;
Și El ca om s-a născut
Din iubirea ce-a avut
Pentru întreaga omenime
Ca s-o scape de rușine.
El lumea va stăpâni
Și în veci va cârmui:
Nu cu sabie de fier
Ci cu sfântul adevăr;
Pentru aceia orișicare
Trebuie să-I dea închinare
Și din cer și de sub soare,
Tot genunchiul să se-nchine,
Să ne scape de suspine.
Dușmanii Lui vor să piară
Ca și lumina de ceară
Și-ar pieri de pe pământ
Ca și praful dus de vânt;
El îndreaptă sceptorurile,
Face hârburi tronurile,
Pe umiliți îi înalță,
Pe înălțați îi așează.
Deci, de El, rău nu vorbi
Până suntem noi aci
Căci s-o despica pământul

2354

Tri păcurărei

Sus, în vârvu muntelui
Sunt tustrei
Păcurărei
Cu oile după ei.
Pa cel mnic că l-o mânat
Să întoarne oile.
Oile că le-o-nturnat
Și gre lege o pticat:
Ori să-l puște, ori să-l taie,
Ori să-l puie-ntre fartaie.
Și el numa ș-o strîgat:
- Ei, tu, frățiorii mei,
De s-a-ntâmpla eu să mor
Voi pa mine ma-ngropaț
În strunguța oilor,
În locu galeților,
În țarcuțu mneilor.
La pticioare
Să-mi puneț trâmbdita
Și la capuț fluieru:
Vânt calduț când ș-a sufla
Trâmbdita ș-a trâmbdita,
Fluieru ș-a fluiera,
Când or sufla vânturi grele -
Da' mni-a tra' una de jele.

Dragomirești, 1975

2355

(Nunta păcurarului)

Pa cei vârvuți de muncei
Fost-o tri pacurărei
Cu oile după ei.
Cei mai mari îs veri primari,
Cel mai mnic i streinar.
Ei că ș-o ieșit la munte
Cu iarbă până-n gerunte
Și numa că ș-o grait
Să-l omoare pa cel mnic.
Pa cel mnicuț l-o mânat
Cu galcata după apă
Până i-or fa' judecată,
Cu galeata la izvor
Până i-or face sobor.
Mnelușeuulu cel mai blând
Înainte i-o ieșit:
- Stăi, frățiorelu meu,
Că eu știu bugă(t) de bine
Că mi-ț omorî pe mine!
Da', voi, nu ma astupați
Nici în sintirim cu iarbă,
Nici la Beserica Albă,
Numa-n strunga oilor,
În giocuțu mneilor;
La cap îmi puneț un mniel

Dă cu pticioru-n noroc
Ca vaca-n doniță.

Și fluieru lângă el
 Și trâmbdita pa mormânt:
 Când ș-a trage câte-un vânt
 Tăte m-or cânta pa rând,
 Când vântuțu ș-a sufla
 Fluieru ș-a fluiera,
 Trâmbdita ș-a trâmbdita
 Și mnieluțu ș-a zdera
 Și oile m-or cânta:
 - Stăpâne, numa stăpâne,
 Tu, de când ai adurnit,
 În porneală n-am ieșit,
 Iarbă verde n-am pascut,
 Apă rece n-am baut!
 Voi, acasă dacă-ț mere,
 Nu-i spuneț maicii banat,
 Spuneț-îi că m-ați lasat
 Colo sus, în vârv de munte
 Cu oi știoape și cornute.
 Oile cele bălăi
 Mândru m-or cânta pa văi,
 Oile cele d' albastre
 Mândru m-or cânta pa coaste,
 Oile cele-albastrele
 Mândru m-or cânta cu jele
 Și pa văi și pa valcele.
 Măicuța că s-o luat
 Tăt pân lin și pân pelin,
 Păruț galbân despletin(d)
 Și de lume întrebân(d):
 - N-ați vazut fiuțu meu?
 - Ba, noi poate l-am vazut,
 Bine nu l-am cunoscut!
 - A meu fiu îi cunoscut -
 Cu veșmânt
 Până-n pamânt,
 Lung și lat și mohorât;
 Pa umăru de-a dreapta
 Închipuită-i lumea,
 Mai în jos, pa la t'iotori
 Scrisă-s dalbe sarbatori.

leud 1976

2356

Petrea, bun bărbat

Colo-n sus, în sus pri' mare
 S-o zărit o mândră zare:
 Nu-i lumnină de argint
 Că-s păstori la oi șzând.
 Petreo, Petreo, bun bărbat,
 Șede-n botă răzîmat,
 Oile tăte-o zderat:
 - Hei, tu, oi u oilor -
 Că de când eu șad la oi
 Îs mai alb eu decât voi!
 Oile-o zderat așa:
 - De ni-i vinde, nu ne da,

Și-aici îți va fi mormântul,
 Ci te roagă de iertare
 Căci El e-ndurat tare.
IROD
 Fraților, eu am greșit
 Când așa rău am vorbit,
 Deci vă rog să vă grăbiți
 Și pe-acel prunc să-L găsiți.
 Și dacă îl veți afla
 Și Lui vă veți închina,
 Să merg și eu
 Să-L rog să mă ierte
 De-a mele vorbe deșerte!
GAȘPAR
 De n-ar fi tare departe
 Noi ți-am da de știre, frate,
 De cumva ai gând curat
 De marele Împărat.

IROD
 Fraților, să aveți spor,
 Eu vă dau de ajutor
 Doi ostași prea iscusiți
 Ca să nu vă rătăciți.
MELCHIOR, după ce a ieșit de la
 Irod, trimite ostașii înapoi și zice:
 Fraților, să fiți în pace,
 Acuma vă puteți întoarce
 Ca să spuneți la-Mpărat
 Căci acasă v-am mânat.
 Apoi Craii îngenunchează înaintea
 "bisericiții" ce reprezintă nașterea
 Domnului. Scot darurile.

BALTAZAR
 Eu sunt Crai Verde numit
 Și vin de la Răsărit,
 Numele mi-e Baltazar,
 Aur îți aduc în dar.
 Eu știu, Doamne, foarte bine
 Că-s nimica lângă Tine,
 Soarele încă-i frumos
 Dar Tu ești mai luminos,
 Aurul este curat,
 Dar Tu ești mai luminat!
 Acest dar care-l aduc,
 Doamne, când Te-ai născut prunc,
 Este sămn adevărat
 Că ești veșnic Împărat,
 Împărat Îngerilor,
 Vistier scumpiilor,
 Învierea morților,
 Comoara darurilor;
 Puterea - Tu mi o-ai dat,
 Tu lași să fiu Împărat,
 Oamenii să-i cârmuiesc
 Și dreptatea să-Ți servesc,

Ieși Ilie
 Din chilie

Colecția DUMITRU IUGA

Deci ajută-mi ca să fac
 În veci după al Tău plac
 Căci mare-i iubirea Ta
 Și acum și pururea.
GAȘPAR
 Eu Craiu Negru mă numesc,
 Cu smirnă Te dăruiesc
 Ca să-nsemnez moartea Ta
 Cu care moarte-i călca.
 Tu ești Domnul Domnilor,
 Învierea morților,
 Tu ești viața și adevărul,
 Calea prin care aflăm cerul,
 Tu la ai Tăi ai venit,
 Dar ai Tăi nu Te-au primit;
 Tu, cerească vesterie,
 Te-ai născut în sărăcie
 Ca de-acum să suferesti,
 Pentru oameni, că-i iubești.
 De acum, până-n vecie,
 Mila Domnului să fie.
MELCHIOR
 Eu mă numesc Melchior,
 Te-am cercat, Doamne, cu dor,
 Să Te cinstesc cu tămâie
 Care Ți-e plăcută Ție
 Căci lucrul mâinilor Tale
 Este Universul mare,
 Tu ești raza Tatălui,
 Icoana Părintelui.
 Singur unul ești născut
 Și nimeni nu Te-a făcut,
 Tu, cu Tatăl, din iubire
 Vii să ne scoți din pierire,
 Voi, a Voastră e Spiritul,
 Începutul și sfârșitul,
 Voi trei și numai o fire
 Faceți cerul să se mire
 De taina mare a-ntrupării,
 De oful răscumpărării;
 Mintea din întreaga lume
 Nici când nu ne-ar putea spune,
 Mărire tainelor firii
 Că-i lucrul Dumnezeirii.
 Cei de jos și cei de sus
 Să se-nchie lui Iisus,
 Tot genunchiul să se-nchie
 Celuia ce-n lume vine,
 De la al Soarelui Sfințit
 Și până la Răsărit,
 De toți preamărit să fie
 Ca și fumul de tămâie,
 Toți să strige ne-ncetat:
 Bine este cuvântat
 Cel ce-n lume a intrat,

Că te-așteaptă
 Doi la ușă.

(Mucii)

Ca și El să se jertfească
 Și pe om să-l mântuiască
 De-al dracului vicleșug
 Și de al iadului greu jug,
 Înaltă Dumnezeire
 Fie-n veci a Ta mărire!

ÎNGERUL vine către Crai:
 Vă vestesc, preaiubiți frați,
 La Irod să nu intrați
 Căci Irod, afurisitul,
 Vrea să taie pe Cuvântul
 Carele ține pământul!
 Voi vă duceți pe alt drum
 Care-l veți afla mai bun,
 Mulțumind lui Dumnezeu
 Că-ați văzut pe Fiul Său
 Care v-a scoate din rău.

Către Iosif:

Tu, Iosife, să grăbești,
 Pe Christos să-L mântuiești,
 Lasă-L la mama Sa în brață
 Și apoi pe amândoi I-așază
 Pe acel mânz de asin
 Care merge foarte lin;
 Așa veți călători,
 Din Caanan veți ieși,
 Iar Eu v-oi povățui,
 În Egipt veți locui
 Până Irod va pieri.
 Atunci eu vă voi chema
 Iarăș în Galileia
 Ca să fie împlinită
 Vorba de profeți vestită.

IROD văzând că nu vin Craii, adună

Arhireii evreilor și le zice:

Voi, Arhirei luminați,

Cărturari prea învățați,
 Voi, fruntea Iudeilor
 Și fiii profeților,
 Cu toții sunteți rugați
 În cărți bine să cercați,
 Afla-veți vreo profeție
 De care mi-e lipsă mie?

UN ARHIREU

Noi cărțile le citim,
 Profețiile le știm,
 Orice ne vei întreba
 Bun răspuns vei căpăta.

IROD

Auzit-ați voi să fie
 Undeva vreo profeție
 Care să făgăduiască
 Un Crai de viță cerească?

MAI MARELE SINAGOGII

Oh, Iroade luminat,
 Îți spun drept și adevărat
 Că toți profeții au vorbit
 De acel Împărat vestit.
 Și noi încă aceie știm
 Că s-a naște în Viplaim,
 Părinții noștri ne-au dat semne
 Cum va fi pe aceie vreme,
 Chiar Izrail cel vestit
 Lui Iuda i-a profețit
 Că el vra să stăpânească
 Țara noastră jidovească
 Până-n vremea ce s-a naște
 Cel ce turma Lui va paște,
 Atunci zice că va lipsi
 Domn din Iuda a mai fi,
 Atunci va să se nască
 Bucuria cea lumească

Nu ne vinde la saraci -
 Ne-or scoate din-sus de sat
 Și ne-or da romon uscat;
 Da' ne vinde la gazdaci -
 Ei ne-or mâna pa munciei
 Și-om paște tăt bulbucei
 Și-om fata tăt mnelușei.
 Nici colinda nu-i mai multă,
 Să traia cine-o ascultă.

De la Irina Șimon, 44 ani, Bogdan Vodă, 1976.

2357

(Vinderea oilor)

Colo giosu ca mai gios
 Este un rât lumninos
 Și-un botei de oi frumos.
 - Da la oi cine-i pastor?
 - Iată, singur Domnu Sfânt,
 Cu fluier galbân de-argint.
 Când cu fluieru tăcea
 Oile se-mprăștia
 Și când fluieru cânta
 Oile se aduna.

Zis-o oaia, Pistrioaia:

- De ni-ț vinde voi pe noi
 Să nu ne dați la săraci
 Că ne-or ține tăt în sat,
 Ne-or da apă din fântâni
 Și om paște rădăcini;
 Ce ne vinde la gazdaci
 Că ne-or scoate la pripoară
 Și-om be apă din izvoară
 Și ne-or scoate la munciei
 Și om paște bulbucei
 Și om fata mnelușăi
 Și ne-or scoate la munciei
 Și om paște brândușăle
 Și om fata mnelușăle.
 Că și noi te-om dărui:

La Sânjorz

Un mniel frumos,

La Ispas

Un bulz de caș.

De la Maria Cicioc, 65 ani, 1976,

Bogdan Vodă.

2358

Înaintea iestor curți

Înaintea iestor curți
 Sunt tri rânduri de pomuț,
 Înaintea pomnilor
 Șăde doamna curților
 Cu turma oițelor,
 C-un pahar de zin în mână,
 Tăt înt'ină și sust'ină.
 Pa toarta paharului
 Scrisă-i raza soarelui,
 De unde ține cu mâna

Colindători din Slatina, Festivalul Datiniilor de iarnă, Sighetul Marmăției, 2002

După ploaie,
 Vreme bună.

Scrisă-i raza și lumina
 Și de unde bé din el
 Scrisu-i un luceferel.
 Când înt'ină și sust'ină,
 Oile s-adun' la stână
 Și le numără pa toate
 Și le bagă-n cer pa noapte.

De la Maria Deac, Bogdan Vodă, 77 ani, 1975.

2359

(Maica îndurerată)

Colo-n sus și mai în sus
 Sunt tri rânduri de pomuți,
 Aumbra pomuților
 Șade Mama Domnilor
 C-un pahar galbân în mână,
 Tăt înt'ină și sust'ină.
 Vin coptiii și-o întreabă:
 - De ce sust'ini, Mamă dragă?
 - Cum focu n-oi sust'ina
 Că sunt pruncuți pa pamânt -
 Când se scoală
 Nu se spală
 Fără mîrg la fogadău
 Suduind pe tatăl său.

De la Anuța Mariș, 54 ani, Bogdan Vodă, 1976.

2360

Noi umblăm și colindăm

Noi umblăm și colindăm
 Măruț mărgăritar
 Pe la curți de boieri mari.
 Da' boierii nu-s acasă
 Că s-o dus la vânătoare
 Să vâneze caprioare.
 Ei vânară cât vânară
 Și nimnic nu câștigă.
 Văzu într-un copăcel
 Un puiț de corbușă,
 'Tinsă pușca să-l împuște:
 - Hop, hop, hop, nu mă-mpușca
 Că eu nu-s cine gândești
 Că-s Ionu
 Sântionu
 Nănașu lu Dumnezău
 Și cumătru
 Cu Sâmpțetru.

De la Anuța Mariș, 54 ani, Bogdan Vodă, 1976.

2361

Su(t) tufă de malin verde

Su tufă de malin verde:
 Pa line, pa line
 - Da' acolo cine șede?
 - Doi surași
 De porumbași.

Și pierderea deavolilor,
 Așteptarea oamenilor.
 Deci, Iroade, mult cinstit,
 Acel timp poate a sosit
 Precum Iacob a profețit
 Căci ne domnesc Idumeii
 Și nu stăpânesc Iudeii -
 Așe zic Arhieriei.

IROD către un fruntaș:
 Dar voi, ostași onorați,
 Tot așa răspuns îm dați?

FRUNTAȘUL

Noi încă tot așa știm
 Că se naște în Vifleim
 Acel pe care-L dorim!

IROD

De răspuns vă mulțumesc,
 Dară am să mă gândesc
 Câte voi să isprăvesc
 Cu al vostru Crai ceresc!

Către Căpitani:

Iubiți Căpitani,
 Bravilor ostași Romani,
 Inima mea saltă-n piept
 Când pe voi vesel vă văd,
 Dar mi-i jele a vă spune

Un cuvânt de-ntristăciune:

Tronul meu i-amenințat
 De un tânăr Împărat
 Care nu demult s-a născut
 Aici în al meu ținut.

Pe aici nu demult au fost
 Trei Crai de Ost,

Eu cu ei vorbe-am schimbat

Și în urmă i-am rugat

Că dacă Îl vor afla

Și I se vor închina

Să vină p-aici, să-m spună

Unde-i poama cea bună.

De atunci mult timp au trecut,

Eu pe Crai nu i-am văzut;

După aceie am chemat

Jidovii și-am ținut sfat,

Ei mi-au spus din a lor cărți

Că aici, într-aieste părți,

Se va naște Împărat,

Cel de dânșii așteptat;

Pe Izrail va să-l pască

Pe jidovi să-i fericească.

Deci, vă dau poruncă noauă,

Îndoită-n tri și-n doauă,

Să grăbiți care de care,

Să tăiați fără cruțare

Pruncii de doi ani mai mici

Câți se vor afla pe aici,

Nici unu să nu rămâie

Să-mi ia a mea-mpărăție
 Și arătați Iudeilor
 Cine-i Împăratul lor.
 UN CĂPITAN ÎNTĂI

Eu pe al meu călcâi mă jor
 Că mulți prunci am să omor!

CĂPITANUL AL DOILEA

Sabia mea-i ascuțită,

Dar pe mâni va fi tâmpită

Că atâți prunci voi tăia

Câți pe aici voi afla!

Căpitani i-ies, dar Irod adoarme.

IROD, prin vis:

Lăsați-mă, iertați-mă,

Decât să mă chinuiți

Mai bine mă omorâți!

CĂPITANUL ÎNTĂI, intră:

O, Iroade luminat,

Îți spun drept și adevărat:

Șapte mii de sugători

Au tăiat ai mei feciori -

Țara-i plină de fiori

Pentru acest crâncen omor,

Plânsu-i mare, de minune,

De mă tem mai multe a spune!

CĂPITANUL AL DOILEA

Înștiințez umilit

Căci porunca am plinit:

Șapte mii prunci tinerei

Au tăiat ostașii mei.

Mamele plâng și suspină

Căci le doare la inimă

Și ori încotro privești

Tot pruncuți tăiați găsești,

Toată țara s-a udat

De sânge nevinovat,

Eu singur m-am îngrozit

De plânsete ce-am auzit.

IROD

Fiilor, vă mulțumesc,

Cu aur vă răsplătesc

Căci porunca mi-ați împlinit,

Tronul mi l-ați mântuit!

ÎNGERUL

Voauă, mame cu durere,

Eu vă aduc o mângâiere:

Pruncii voștri cei tăiați

În ceruri sunt așezați,

Cu Îngerii sunt buni frați,

Iar la mormântarea lor

Cântă a Îngerilor cor.

CORUL cântă:

Câți în Christos v-ați botezat

Toți în Christos v-ați și îmbrăcat,

Aliluia.

ÎNGERUL

De-aceia până la Hust

Tăt căldări cu fundu-n sus.

(Musuroiu, Moștinii)

Iar tiranul, acest rău
Ce-i dușman lui Dumnezeu,
De viu îl va duce dracu
Ca să se-ngrozească altu!
Dracii îl caută pe Irod să-l ducă în iad. Atunci ies toți Craii și Irod se ascunde după Crai. Dracii încep a-i măsura pe toți și îl găsec pe Irod.

INSPECTORUL

Cât mor pruncii mititei
Noi nu avem folos de ei
Căci tu mulți prunci mici ai tăiat
Și pe noi ne-ai înșelat.
Pentru aceasta a ta faptă
Te va duce în iad la plată
Că tu acum n-ai iertare
Că ești on blăstămat tare,
Nu ești un om cuvios,
Nici faci dracilor folos!

MOARTEA

Voi, draci afurisiți,
Voi de viu îl chinuiți!
Lăsați-mă eu să-l spovedesc,
Datorința s-o-mplinesc!

ISPRAVNICUL

Mai așteaptă, domnișoară,
Căci noi nu voim să moară
Că și noi îl știm juca
Mai altfel ca dumneata,
Că ar fi pagubă de tine
Să-ți ungi dinții cu așe on cânel!
Ț-îs destui acești copii,
Vo patrusprăzece mii,
Care ți i-ai luat ieri
Prin crâncenele tăieri!
Cu aceasta pasăre vie
Ne-om face și noi veselie
Căci ca el de blăstămat
Nu avem pe altu în iad!

MOARTEA

Voi, draci, voi n-aveți ce gândi
Că Irod tot al meu va fi,
Voi atâta li-ț căzni
Până în mâna mea a sosî.

IROD

Ce folos de-a me domnie -
Că-s cu dracii de-o soție:
Ostașii nu mă pot scoate,
Nici a mele averi, toate,
Unde ești, iubită moarte?

MOARTEA

Aici! Aici!

IROD

Eu, cu-a mele desfătări,
Mi-am făcut pe veci dureri,

Cât vor fi oameni pe lume
Vor blăstăma al meu nume.
Nici dracilor nu li-s pe plac,
O, vai și amar și de al meu cap!
La toți le-aș da sfatul meu:
Să nu calce-n drumu rău
Precum am călcat și eu,
Să nu pățască ca mine
Din întreaga lume nime!

ÎNGERUL

Prea iubiți ascultători,
Eu sunt Înger păzitor,
Vă rog să țineți în minte
Cele de aici auzite:
Pe săraci să-i miluiți
Ca Irod să nu pățiți,
La inimă fiți curați,
Cu Dumnezeu împăcați
Ca și pruncii cei tăiați;
Că așa veți locui
Înt-on loc cu Îngerii,
Unde vom să ne-ntâlnim,
Noi cu toții vă dorim.
Ziua de Crăciun să fie
La toți spre bucurie
Și a Fiului întrupare
Să ne-aducă-ndestulare
Și a păcatelor iertare
Ce din inimă doresc
La tot neamul creștinesc!
Întru mulți ani să trăiți!

Și cântă toți "Întru mulți ani" și "La mulți ani cu sănătate".

Textul a fost copiat de Doamna
Viorica LUMEI, dirijoarea corului
din Slatina

Iuliu Pop: "Moartea"

Ei de-acolo ș-o zburat
La apa de lângă sat,
Apă-n pene ș-o luat,
Ptetricele
'N clonțurile
Ca să-și facă curticele.
- Da' -n curțiță cine șede?
- Marișca, fată-albineată.
- Da' de lucru ce lucrează?
- Împtistrește,
Popistrește
Guleraș frațâne-so,
Cameșă tatâne-so.
- Ce ț-aș da, Marișcă, țîie
Să-mi împoptistrești și mnîe?
Da-ț-aș oi,
O' da-ț-aș boi,
Da-ț-aș cară
Cu odoară?
- Mnîe nu-mi trebe nimnică
Numa voinicu de-asară
Ce-o ieșit pa poartă-afară,
Cu păruțuu rătunzat,
Cu cizme negre-ncațat,
Cu clopu cu șinori multe,
Cu păru-ncrețit pa frunte.
Când intra voinicu-n tindă -
Clopu lui juca pa grindă
Tăt în cercuri de oglindă;
Când intra voinicu-n casă
Struțu lui juca pa masă
Tăt în cercuri de matasă.

De la Anuța Mariș, 54 ani, Bogdan Vodă, 1976.

2362

În tri cornuri de mese

În tri cornuri de mese -i
Doamne
În tri cornuri de mese
Hai, colinde
În tri cornuri de mese.

Sunt tri flori alese.
Grâu-și cuvântare:
- Ba, eu mi-s mai mare
Că din mine-și facuse
Prescuri și prinoase
La zile frumoase.

De la Paulina Bizău, 13 ani, Bogdan Vodă, 1976

2363

(Fiul plânge)

Colo-n gios, în gios spre mare
S-o zarit o mândră zare,
Nici aceea că nu-i zare
Că fac îngerii-naltare:
Nouă popti, nouă dieci
Și p-atâția patricii.

După ploaie,
Căpeneag.